

„Църковенъ Вѣстникъ“

излиза всѣки петъкъ
той има прѣзъ годината и три
приложения — по 1 книга отъ
4 печатни нодя за всѣко
четирмѣсечие.

Годишната цѣна на „Църко-
венъ вѣстникъ“, заедно съ
трите приложения, за България
10 лева, а за странство 13 лева.

Единъ брой 15 ст.

ЦЪРКОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЪ ТРИ ПРИЛОЖЕНИЯ ВЪ ГОДИНАТА.

Абонаментътъ е годишенъ и
— всѣкога прѣдплатенъ. —

Всичко, относящо се до вѣст-
ника, се изпраща до админи-
страцията на църковенъ вѣст-
никъ* въ г. София.

За обявления се плаща за първи
платъ по 20 ст. на редъ съ
гармондъ, за всѣко повторени
по 15 ст.

Неплатени писма не се прие-
матъ — ржжониси за седмичното
издание не се поуръчатъ.

Съдържание.

1. Обявление отъ семинарията.
2. Прѣвославното българско население въ вилаетитѣ. — Д.
3. По организацията на религиозно-просвѣтителната дѣятел-
ность между нашия народъ — Б. Б.
4. Качествата на църковния пѣвецъ. — *Учитель-семинаристъ.*
5. Велетристика.
6. Изъ допискитѣ.
7. Църковна и обществена лѣтописъ :
I. Вжтрѣшенъ отдѣлъ.
II. Външенъ отдѣлъ.
8. Креспонденция.
9. Обявления.

Обявление

№ 407.

Управлението на Софийската Духовна Семинария извѣстява за знание на интересующитѣ се, че поправи-
телнитѣ и приемнитѣ изпити за слѣдване въ Семинарията
прѣзъ учебната 1906/1907 година ще се почватъ на
25 августъ.

Желающитѣ да постѣпятъ въ I класъ на семина-
рията, подаватъ прошения на името на ректора най-
късно до 20 августъ. При прошенията се прилагатъ
слѣднитѣ документи: 1) кръщелно свидѣтелство, отъ което
да се вижда, че кандидатътъ не е по-възрастенъ отъ
17 години; 2) медицинско свидѣтелство, че кандидатътъ
е здравъ и нѣма никакви физически недостатѣци,
които биха му попрѣмили да бѣде свещеникъ или учи-
тель и 3) свидетелство, че е свършилъ съ примѣрно
поведение и добъръ успѣхъ най-малко III класъ.

Приемането на ученици въ I класъ става съ кон-
курсенъ изпитъ: писменъ и устенъ. Писменъ изпитъ се
държи по прѣдметитѣ: аритметика, български езикъ и
краснописание а устенъ — по Свещена история (вехти
и нови заветъ), Катихизисъ и Славянски прочетъ.

Тази година въ I класъ ще се приематъ всичко
25 души ученици, отъ които 14 самоподържници, 6
души съ цѣла стипендия и 5 съ половина стипендия.

За стипендиянтъ ще може да бѣде приетъ младежа,
който изпълни слѣднитѣ условия: а) на приемния из-
питъ да покаже отличенъ успѣхъ; б) да прѣдстави сви-
дѣтелство за бѣдность, съдържанието на което да бѣде
завѣрено отъ Околийското управление; в) да даде пис-
мено задължение, че ще постѣпи въ духовно звание,
когато достигне опрѣдѣлената за това въ закона въз-
растъ, или ще върне похарчената за издържането му
сума, въ случай че не изпълни горното задължение, или
бѣде прѣди врѣме изключенъ изъ Семинарията.

Забѣлжска. Задължителното се изисква отъ уче-
ника слѣдъ като бѣде приетъ за стипендиянтъ.

Самоподържницитѣ плащатъ 480 лева пансионска
такса, отъ които половината се внасятъ безъ всѣкакви
отсрочки при постѣпването въ Семинарията, а останалата
половина — на 1 февруарий.

Забѣлжска. Самоподържницитѣ не плащатъ учи-
лищна такса, но за това пѣкъ на свои сръдства си до-
ставятъ учебницитѣ. Полустипендиянтитѣ внасятъ не-
прѣменно въ самото начало на учебната година извед-
нжъ 240 лева за цѣлата година.

Отъ всички новопостѣпващи ученици се изисква
да иматъ на първо врѣме по единъ чифтъ здрави обуца
и по едни черни панталонъ, съ които да поминатъ до
като имъ бѣдатъ дадени такива отъ управлението на
Семинарията. Освѣнъ това, тѣ трѣбва да иматъ още
свои: 4 ризи, 4 чифта долни гаши, 4 чифта чорапи,
кърпи за носъ и пешкири.

Курсътъ на семинарията е 6 годишенъ. Всички
ученици живѣятъ въ пансиона и носятъ формено облекло.

Отъ Управлението на Семинарията.

Православето българско население въ вилаетитѣ.

„Възстаническитѣ движения отъ 1902 г.
насамъ почнати съ такава жаръ и съ толко
ентусиязъмъ, както прѣдвиждаха старитѣ
и опитни людие, не донесе на българското
население освѣнъ мъжки и тегло, много по-
голъми отъ прѣдишнитѣ. Тия възстанически
движения порушихъ онуй, що бѣше зидано
и градено отъ цѣлъ четвъртъ вѣкъ въ кул-
турно и духовно-национално отношение. Прѣ-
ди имамхе училищно дѣло, църковно дѣло,
общини и търговци — днеска всичко е прѣ-
махнато, или е на пѣмахване. Нѣ туй не-
стигнало; македонския българинъ днеска подъ
тяжестъта на злото е принуденъ да напуска
своята родна земя и да се изселява; туй из-
селяване отъ день на день се увеличава.
До сега българинътъ свободно отиваше въ
Цариградъ, и тамо като градинаринъ или съ
друго занягие прѣпитаваше сѣмейството си;
днеска Цариградъ за него е затворенъ; до-
ма си той не може да се занимава, защото
го убиватъ, или ерѣбски, или грѣцки, или
турски разбойнически чети, а пѣкъ който

се изплъзне изъ ржцѣтъ на тия разбойници, той пада отъ куршума на войницитѣ турски. И той намира едничкото спасение въ изселването. Той напуца бащиното си огнище и се отправя на далеко — прѣзъ океана, да търси за дѣцата си прѣпитание и за душата си отрада и олекчение. Туй изселване, което въ 904 г. само отъ нашия край броеше три хиляди души, въ 905 г. достигна до седъмъ, а пѣкъ тая година ще надмине цифрата *петнадесетъ* хиляди; и тия изселници сж мжже въ най-зрѣлата си мжжка сила, и повечето напуцатъ нещастната Македония да се невърнатъ никоги.

(Извлечение изъ едно писмо отъ Битоля съ дата 16 юни т. г.)

„Хилми паша изнамѣрилъ ново срѣдство за умиротворението на страната и за въвеждане редъ въ вилаетитѣ — а това срѣдство се състои въ масивно заточване въ различнитѣ мало-азиятски градове и мѣста всичкитѣ първи граждани и селени, които упорито държатъ народността си българска и неискатъ да се откажатъ отъ Екзархията. До сега туй срѣдство е биле прѣдвиждано, нѣ само на планъ, като проектъ; днеска обаче, като е получилъ тоя проектъ санкцията и одобрението на Илдъза и на други двѣ европейски сили (сѣщате се кои), ще се прилага съ най-голѣма строгостъ и послѣдователностъ“.

(Извлечение изъ друго писмо изъ Солунъ, съ дата 25 юни т. г.)

Тия двѣ писма, писани отъ лица, които живѣятъ на самото мѣсто, които слѣдователно знаятъ най-добрѣ работитѣ, рисуватъ положението на Св. Екзархия и на православния български народъ въ турскитѣ области въ неговата сжщинска грозота.

Сдържанieto на тия писма, ни напомниха нѣкои по-раншни обстоятелства, които идатъ да убѣдятъ всѣкого, че днешната политика на Хилми паша къмъ българския народъ въ Македония не е нѣщо ново, нито пѣкъ негово изобретение; туй е единъ планъ, отдавна обмисленъ и скроенъ въ Илдъза, на който днеска Хилми е изпълнителъ съ такава суровостъ и послѣдователностъ.

Въ началото на 1903 г. въ „Вечерна Поца“ бѣхъ се появили нѣколко статии отъ неговия цариградски кореспондентъ, въ които се разглеждахъ замислитѣ на турското правителство къмъ българитѣ въ вилаетитѣ. Кореспондента, който ималъ свиждане съ единъ високъ чиновникъ отъ м-вото на външнитѣ дѣла, бѣше съобщилъ, че Илдъза е скроилъ грозенъ планъ за изтрѣблението на българския елементъ въ империята. Тоя планъ съдържаше такива точки: арестуването и осжжданieto на всичкитѣ свещеници и учители и затварянето на всичкитѣ училища, а по възможностъ и черкви; всич-

китѣ видни и събудени граждани и селени, които не бихж могли да бждѣтъ обвинени въ прѣстѣпления за да бждѣтъ арестувани и осжждани — такива ще бждѣтъ изселвани и пращани въ Мала-Азия като подозрителни; на простата маса, която остане, ще бжде прѣдлагано да се отказва отъ Екзархията, и тѣзи които се противятъ ще бждѣтъ тероризирани и принуждавани по такъвъ начинъ да се изселватъ. Съ една дума, планътъ е: въ Македония и Одринско българския елементъ — тѣй силенъ и мощенъ, да се ослаби и доведе до такова мешенство, щото да остане безвръденъ за турското владичество.

Тогава на тия съобщения мнозина погледнахъ съ недовѣрие, защото никой не можеше да помисли, че една такава чудовищна политика е възможна и мислима отъ гледна точка на собственитѣ интереси на Турция. Защото тая сжща Турция е клала бѣсила, турчила, селила тоя народъ въ течение на цѣли петъ века, и пакъ не е можала да го унищожи, омяломоци и съсипе — напотивъ съсипа себе си и своето могъщество, та днеска подобенъ единъ планъ, какъвто замисля Илдъза, нѣма да даде по-други резултати отъ тия, каквито е давалъ и досега — разслабванието на самата държава. Казваме тия тогава свѣдѣния се зехъ за невѣрни, въ ето днеска излиза, че тѣ сж били черпени отъ най-вѣренъ източникъ, Събитията, които ставатъ въ вилаетитѣ и извлѣченията отъ писмата, които дадохме, утвърждаватъ това. Такива свѣдѣния донесохъ и чуждитѣ вѣстници.

Хилми паша прочее привежда въ изпълнение тоя планъ съ всичката суровостъ на азиятецъ — турчинъ и съ всичката ловкостъ на византиецъ — турчинъ, за да унищожи създадената отъ четвъртъ столѣтие българска култура и да сломи духа на българитѣ.

Отъ три години насамъ Хилми паша въвежда реформи въ Македония, които се състоятъ въ прѣслѣждане на всичко що е българско. Подъ прѣдлогъ, че прѣслѣдва размирници-революционери, Хилми паша излови, затвори и прѣдаде на послушнитѣ и негово оржде извънредни сждилища най-невинни българи обвинени, или по само едно подозрѣние, или по нарочно измислена и скроена отъ грѣцка злоба клевета. И тия извънредни сждилища изпратиха и изпрацатъ въ затворитѣ и влажнитѣ зандани изъ Мала-Азия цвѣтътъ на българския елементъ въ вилаетитѣ: свещеници, учители, интеллигентни младежи, граждани и селени; наредъ съ туй затваряние и най-незаконно осжждане, Хилми паша затваряше по възможностъ училищата и църквитѣ и коренѣше всѣкое културно българско дѣло. За да усилн успѣха

на тая турска политика, Хилми паша нареди едно прѣброяване, цѣльта на което бѣше: да изкара българския елементъ въ меншенство нѣ туй му прѣброяване излѣзна смѣшно. Като видѣ съ удивление, че никакви затвори и задани и тайни репресалии срѣщу българската интелигенция и българската църква нищо не помагатъ — духа на българитѣ не се ломи, Хилми паша прибѣгна до друго срѣдство: той повика на помощ вѣковната вражда на гърцитѣ срѣщу българитѣ и имъ позволи да съставляватъ разбойнически чети, които да изтрѣбляватъ българското население; лозинката на тия разбойници бѣше: всичкитѣ екзархисти, т. е. българи православни, които признаватъ Св. Екзархия да се изтрѣбляватъ безъ милостъ и пощада. Тия разбойнически чети вербувани въ Елада отъ самото грѣцко правителство, а въ Турция отъ патриаршията, грѣцкитѣ владици и елинскитѣ консули и тѣхнитѣ агенти и поддържани богато богато отъ изобилнитѣ подаания на всички гърци въ всички страни, ето година и половина какъ свирепствуватъ въ Македония изтрѣбляватъ българитѣ безъ разлика на възрастъ безъ разлика на полъ и на положение. Прѣстѣпленieto на тия мъченици бѣше много голѣмо: тѣ бѣхъ българи православни, бѣхъ чеда на Св. Българска църква.

Тамъ, дѣто грѣцкитѣ разбойнически чети не успѣватъ помѣгатъ имъ сръбски, турски чети, па и редовния аскеръ. И всичкитѣ тия жестокости вършени надъ православно българско население почнаха да даватъ своитѣ плодове. Македонскитѣ българи, подложени на на-свирепи гонения, и изтезавания, убивани като дивячъ по полетата, нивитѣ и въ къщитѣ си дори лишени отъ всѣка защита на закона и властятъ—прѣдпочетохъ доброволно да напуснатъ бащиното си огнище, родната си земя и отиватъ да дирятъ правда, редъ и спокоенъ животъ въ чужбина, дори и прѣзъ атлантика. Писмото, отъ което правимъ извлечение, ни посочва, колко бързо расте числото на тия нещастници, които се изселяватъ изъ родната си земя; то расте съ мѣсеци и дни; още прѣзъ първата половина на тая година туй число е надминало цифрата петнадесетъ хиляди а до година трѣбва да вѣрваме, че то ще се удвои, па и утрои, ако все тѣй вѣрвятъ работитѣ, ако все се правятъ тия изстѣпления срѣщу българитѣ.

Види се, всичкитѣ тия жестоки мѣрки срѣщу българското население не даватъ сигуренъ изгледъ за успѣшното прилагание на отдавно скроения планъ, та Хилми-паша, споредъ другото писмо отъ Солунъ, намѣрявалъ да приложи послѣдната точка, т. е. по-събуденитѣ и интелигентитѣ а при това заможнитѣ и влиятелнитѣ българи граждани и селени които наможихъ да бѣдѣтъ обви-

нени въ нищо и затворени, а и нечатѣ доброволно да се изселятъ—такива българи ще бѣдѣтъ изпращани на поселенче по различнитѣ Мало азиатски градове, като разбира се, срѣщу всѣкого се скрои по нѣкоя измислена вина. И това, което ни съобщава писмото, за което спомѣнахъ и чуждитѣ телеграфни агенции ако днеска не е приложено, ще бѣде утрѣ безъ друго. Ние ще имаме тая горестъ, при поменицитѣ на осѣденитѣ отъ извънреднитѣ сѣдилища и изпратенитѣ по Мало-азиатскитѣ зѣндани млади и интелигентни свещеници, учители и младежи, на избититѣ отъ грѣцкитѣ разбойници, турскитѣ и сръбскитѣ хаити: мъжъе, жени, моми, старци и дѣца — да четемъ още и поменикъ отъ имена на видни наши братя, изпращани на поселение по различнитѣ Мало-азиатски градове. Ще гледаме какъ се изкоренява българския елементъ, какъ се унищожава онова културно и духовно дѣло, което Св. Българска Църква създаде въ течение на четвъртъ вѣкъ. Ние много малко вѣрваме, че тая политика на турското правителство срѣщу българския народъ ще принесе нѣкаква полза на империята. За да се увѣри Хилми паша въ несъстоятелността на тия жестокости срѣщу българитѣ да унищожи тѣхното културно дѣло, да ги направи слабо и нищожно меншенство и да сломи тѣхния духъ — доволно е да прочетете турската история. Тамо ще види, че българския народъ въ течение на вѣкове, а особно въ послѣднитѣ три вѣка, е кланъ бѣсенъ и заточванъ, нѣ все пакъ не можѣ да бѣде довършенъ, неможѣ да бѣде прѣмахнатъ; наистина той бѣ падналъ врѣмено, и заспалъ национално и църковно, нѣ туй стана, за да се изправи съ още по-голѣма и жизнедѣятелна енергия. Ако прочетете своята история Хилми паша щѣше да бѣде увѣренъ, че именно тия репресалии срѣщу българския народъ, и неизпълнението въ послѣдно врѣме на царския ферманъ по интригитѣ на грѣцката патриаршия прѣдизвикахъ ония събития, които доведохъ империята до туй положение. Не, репресалии срѣщу българската Църква българското духовенство и българскитѣ учители и българския изобщо народъ въ вилаетитѣ ще подобри положението на империята, а прилаганието на чл. 23 отъ берлин. договоръ, и прилаганието на царския ферманъ за българската Екзархия.

Помнимъ думитѣ на Хафъзъ-паша, прочутия скопски валия, които той бѣ казалъ прѣдъ единъ нашъ писателъ: „Като не можахме да ви изтурчимъ въ далечното минало; като не се възползувахме отъ съглашението между Диваня и Русия, да ви изселимъ, а на мѣстото ви да прѣселимъ черкези и татари — днеска не ни остана друго, ос-

вѣнъ съ васъ — българитѣ — тѣсна и искрена дружба.

Нъ да оставимъ на страна Хилми-паша и турската дипломация, а да видимъ какво сме длъжни ние да правимъ и сторимъ.

Българския народъ на цѣлия Балкански полуостровъ съставлява едно нераздѣлно цѣло; туй единство се гради отъ вѣрата, кръвта, езика, нравитѣ, обичаитѣ и историята; туй единсе свързва отъ еднаква историческа слава, отъ еднакви исторически теглила и патила.

Било е врѣме — прѣвъ тъмното робство, когато български народъ бѣше налегнатъ отъ дълбока дрѣмка и не съзнаваше, не само туй свое единство, нъ дори и своята националностъ. Нъ, подъ влиянието на гласа на великия Хилиндарски отшелникъ-лѣтописецъ; подъ влиянието на гласа на епископа Софрония; подъ влиянието на поканата и пробужданieto на иеромонаха х Иоакима и Кирила Пейчиновича и други — той се събуди, и първата му стѣпка бѣ да съзнае туй свое единство. Другитѣ дѣятели, повечето — духовни лица поведохъ туй пробуждание и свѣстяване, и по такъвъ начинъ се създаде онуй велико движение, което наричаме български черковенъ въпросъ. Главната цѣль на всичкитѣ дѣятели — мѣряни и духовни, бѣше свѣстяването на българския народъ и съединението му въ едно цѣло.

Туй единство духовно и национално прокламира Църквата и народа въ първия всенароденъ български черковенъ съборъ въ Орта-Къой, и туй единство лѣжи въ основата на нашитѣ национални стрѣмления и идеали.

Туй не можемъ да криемъ, не бива да криемъ.

Туй наше единство прави, та радоститѣ на една частъ отъ българския народъ, сж радости на цѣлия народъ, и пълни душата на цѣлокупния български народъ съ наслада; скърбитѣ, теглилата и мжкитѣ на една частъ отъ народа — сж скърби, теглила и мжки на цѣлия народъ и той цѣлия чувствува болки и терзания. Прочее, мжкитѣ, теглилата и страданията, които изпитватъ нашитѣ братя въ вилаетитѣ жетокоститѣ, на които сж тѣ подложени, болно пада на всичкитѣ българи. Св. Българска църква, която всѣкога е била нераздѣлна съ паството си, която е страдаела заедно съ народа, а радвала се заедно съ него — тая Църква днеска изпитва най-мжчителни болки, като гледа българския народъ въ вилаетитѣ, своитѣ чада, че сж подложени на такива жестокости и изстребление. Нѣколко пѣти ние писахме въ „Ц. В.“ за тия жестокости и канѣхме тѣзи, които иматъ властта въ рѣцѣтѣ си да сторятъ каквото могатъ и знаятъ да спрѣтъ тия жестокости. Днеска, когато тия жестокости стигнаха своята крайна точка, когато изтрѣбле-

нието става по всемѣстно и поголовно, ние пакъ издигаме своя гласъ на молба и напомнювание.

Правителството се състой отъ мжжѣе българи, чеда на Св. Българска Църква, чеда на България

Какво мисли то да прави въ тия тежки дни на мжки и изпитания, ние незнаемъ. Какво може да стори, то самичко знае. Пѣтица има нѣколко; кой отъ тия ще прѣдпочте и избере, то е негова работа. Ние само туй ще кажемъ: Когато гори кжщата на скжпитѣ за насъ, когато разбойници сж нападнали на скжпи наши сжщества — помощта, не само е дългъ, нъ и виша добродѣтель. Братъ, който гледа, какъ брата му мжчатъ, и не се хвърля да го отбрани, не само не е братъ, нъ не е и човѣкъ. Казваме пѣтица има нѣколко — единъ трѣбва да се избѣре. На кръстопѣтя да се стои, не бива. Още малко, и ние ще видимъ кжщата на брата си запустѣла и въ нея настаненъ чужденецъ. Тогава и да се притечемъ на помощъ, ще ни се каже: „Не ви познаваме отъ кждѣ сте“.

Д.

По организирането на религиозно-просвѣтителната дѣятелностъ между нашия народъ.

Не подлѣжи на никакво съмнѣние вече очевидния фактъ, че между нашата интелигенция започна да се чувствува едно отрѣзвяване, което все повече и повече се засилва. Макарь и заглушавана често отъ нискитѣ борби на нашитѣ многобройни партии, по съзнателната частъ отъ нашия народъ започва да се вслушва въ гласа на ония негови съвѣтници и рководители, които се отбиватъ отъ пагубнитѣ друмица на ожесточенитѣ житейски борби и му посочватъ истинския спасителенъ пѣтъ въ живота.

Съ тия уводни думи ние искаме да изтъкнемъ прѣдъ читателитѣ на „Църковенъ вѣстникъ“ значението на една разумно и обмислено организирана дѣятелностъ между нашия народъ, която да има за цѣль неговото *религиозно възпитание*.

По тоя телкова важенъ въпросъ, ние вѣрваме, че нѣма да се срѣщнатъ людие съ двѣ противоположни мнѣния, най-повече, мѣжду тия, които тачатъ религиозни чувства на народа ни и които отдаватъ голѣмо значение на църквата ни въ развитието на нашия общественъ культуренъ животъ.

Като заговарваме специално по тоя въпросъ, ние имаме за цѣль, не да убѣждаваме читателитѣ си въ неговото значение, а главно — да се искажемъ върху начина, по койго той би се разрѣшилъ най-цѣлесъобразно и най-ползотворно.

Прѣди всячю, ние поддържаме, че религиозно-просвѣтителната дѣятелностъ между нашия народъ трѣбва да се организира и да се постави на здрави начала. Нека да се обяснимъ въ тоя първи пунктъ.

Никой не може да оспорва истината, че съ врѣме още, па и сега, нашитѣ духовни пастири — свещеницитѣ, било въ селата, било въ гръдветѣ, сж работили

малко или много за религиозното възпитание на своето паство. Не отъ скорошно врѣме, а още отъ прѣди освобождението ни, могатъ да се посочатъ на нѣкои центрове, въ по-културнитѣ катове на нашето отечество, дѣто народа се е стичалъ на тѣлпа да слуша хубавитѣ проповѣди на духовити свещеници, които се ползували съ голѣмъ авторитетъ и слава, въ околнитѣ мѣста. Такива центрове сж били, прѣди освобождението и до скоро врѣме напримѣр.: Габрово, Търново, Котелъ, Карлово и др. мѣста.

Защо днесъ тия мѣста не могатъ да се посочатъ като гнѣзда, дѣто религиозно-просвѣтителното движение да е понапрѣдвало отъ другадѣ?

На тоя въпросъ ще отговоримъ направо и категорично: затова, защото и тамъ духовнитѣ дѣйци водятъ откъслечно и несистематично своята трудна работа. На всѣкъдѣ нашитѣ свещеници днесъ се ограничаватъ само съ своитѣ задължителни проповѣди въ църква, безъ да му мислятъ даже, че съ това тѣхната пастирска мисия не се завършва. Много и добрѣ подготвени свещеници мислятъ, че онова, което тѣхното висше начальство прѣпорѣчва и задължително изисква да се върши вътрѣ въ църква, — то запрѣщава да се върши вънъ отъ нея. Съ това само може да се обясни обстоятелството, дѣто нѣкои наши добри проповѣдници, като духовни и длъжностни лица, сж отказали да държатъ проповѣди и духовни речи прѣдъ граждани — не въ църква. Ние напълно сме увѣрени, че такова едно резервно държане на нашитѣ свещеници не ще принесе голѣма полза за усилване на тѣхното влияние и за повдигане на тѣхния авторитетъ прѣдъ очитѣ на народа ни.

Словото Божие и истинитѣ на нашата православна религия, нейното тълкувание и религиозно нравственитѣ поучения сж една насѣщна храна за душата на истинския християнинъ, и като такава, тя трѣбва да му се дава на всѣкъдѣ и всѣкога, когато той почувствува нужда отъ нея.

Нека да си прапомнимъ първитѣ врѣмена на християнското въроизповѣдане и разпространението на Словото Божие верѣдъ разнитѣ народи, а сжщо — и верѣдъ насъ Славянитѣ. Нека да си спомнимъ за високото и свято призвание на нашитѣ просветители св. св. Кирилъ и Методий, за патриарха Евтимия, за Отца Паисия и за стоици други наши забѣлжителни духовни проповѣдници, изъ чийто уста безспирно се е чувала поучителна и религиозно просвѣтителна проповѣдъ съ която народа се е обвързвалъ неразривно около своя духовенъ пастиръ и учителъ.

Ако това е било прѣди освобождението ни, днесъ се чувствува по-голѣма нужда отъ такава една поширока религиозно-просвѣтителна дѣятелностъ на нашитѣ свещеници по селата и по градоветѣ. Когато днесъ, голѣма частъ отъ отрицателитѣ лжеучители, не се задоволяватъ да извъртватъ вѣрата и религиознитѣ чувства на дѣцата-ученици въ училището, а явно хулятъ и религия и църква и духовенство, било по кръчмитѣ, било по случайнитѣ срѣщи и събрания, — защо истинския защитникъ на Словото Божие да нѣма това право да говори на своето паство и вънъ отъ църквата и Олтара? А незнамъ ли, че голѣма частъ отъ нашето гралско и селско население не може да си задоволява въроизповѣданитѣ искания, само затова, защото още

не е, могло да се добие съ Храмъ Божий. А свещеника обязательно, често стѣпва въ всѣка една православна къща, която се пада въ енорията му, — то има по-голѣма възможностъ да се сближи съ своитѣ енорияши, когато го спохожда при изпълнението на нѣкои тѣхни необходимии обряди или други трѣбвания. Въ такива случаи, пита се, трѣбва ли духовния пастиръ — свещеникътъ, да лишава своето паство отъ поучения, отъ речи и отъ проповѣди, за каквито народа често пѣти жадува и каквито той съ нетърпение очаква да чуе отъ свой духовенъ началникъ и религиозенъ ръководителъ?

Върху тая страна на въпроса, ние не ще се впускаме повече, защото сме увѣрени, че по-голѣмата частъ отъ нашето духовенство сподѣля нашия възглѣдъ. Другъ е въпросътъ, защо тоза не се реализира на практика, когато очевидно е, че не съществуватъ никакви сериозни прѣчки? — Затова прѣдстои на всѣки отъ нашитѣ читатели да се позамисли и да си отговори самостоятелно, като вземе прѣдъ видъ даденото мѣсто и житѣйскитѣ условия, верѣдъ които трѣбва да се работи въ тоя духъ.

Втория пунктъ отъ нашата статия ще се отнася главно до начина, по който трѣбва да се организира религиозно просвѣтителната дѣятелностъ между нашия народъ.

Въ голѣмитѣ градове, дѣто вече сж се учредили „духовни братства“, инициативата е подета и работата може да вървя по-лесно. По мъчно е да се почне такава дѣятелностъ, тамъ дѣто свещеницитѣ сж малко, напр. единъ, двама, трима или четирма. Въ втория случай, става вече нужда да се прибегне до чужда помощ, като се поканятъ и свѣтски лица, учители, или други граждани, които съчувствуватъ на дѣлото. Винаги, обаче инициативата трѣбва да изхожда отъ духовенството и то е длъжно да дава жизненостъ на дѣлото съ своето активно съучастничество.

За примѣръ отъ таквъ родъ религиозно-просвѣтителна дѣятелностъ, до колѣто ни е извѣстно, можемъ да имаме прѣдъ видъ ония сказки, които прѣзъ 1905-1906 година сж се държали въ ст. София по инициативата на тамошното православно християнско братство, — а сжщо и религиозно нравственитѣ бесѣди, които прѣзъ сжщата година сж биле държани при двѣтѣ църкви, въ гр. Шуменъ, отъ тамошнитѣ свещеници и група гимназиални учители.

Такава една дѣятелностъ, безъ съмнѣние, че има нужда отъ една прѣдварителна организация, която да дава въ резултатъ *систематичностъ*, *последователностъ* и *цѣлособразностъ*.

Безъ система и безъ планъ не може да се постигне нищо. Ето защо е нужно въ едно прѣдварително съвѣщание участвующитѣ инициатори и ангажирани сказчици, да си опрѣдѣлятъ слѣднитѣ важни нѣща:

- 1) Колко на брой, въ кои дни и какви сказки или бесѣди ще се държатъ и отъ кого наимено;
- 2) Въ какво помѣщение ще се държатъ събранията;
- 3) Трѣбва ли прѣзъ врѣмето, или деньтъ, когато ще има скаска — бесѣда, редуция свещеникъ да държи своята задължителна проповѣдъ въ църква и пр.

Съ тия въпроси сж въ зависимостъ и много други прѣдвидени и непрѣдвидени условия и обстоятелства,

отъ които много зависи доброто организиране на сказките и бесѣдитѣ.

Послѣдователностъ се изисква главно въ областитѣ, изъ които ще се подбира материалътъ и темитѣ за скаскитѣ и бесѣдитѣ. Напр., ако се говори върху историята на нашия църковенъ въпросъ, безпорно е, че трѣбва тоя материалъ да се свърже съ свѣтската история на народа съ развитието на негово културно-общественъ животъ. Ако се говори за съврѣменнитѣ течения на убѣждения и вѣроисповѣдания у насъ, не трѣбва да се испуска изъ прѣдъ видъ сѣщата характеристика и въ другитѣ държави, и т. н.

Целесъобразностъ въ скаскитѣ и бесѣдитѣ значи, всѣки ораторъ, при каквѣто и да е въпросъ, винаги да има прѣдъ видъ крайната идейна цѣль на дѣятелността, която трѣбва да въдушавлява всички съучастници. А тази идейна цѣль не може да бѣде друга, освенъ: *въспитанието на-здрово религиозно съзнание у народа, усиление и възпитаване неговитѣ религиозни чувства и развиване на религиозно-нравственитѣ и християнски добродѣтели между обществото.*

Наистина, тази цѣль е много обща, но тя може да се разпадне отдѣлно на по малки прицѣлни точки, каквито могатъ да се поставятъ за прѣдметъ на всѣка една отдѣлна сказка, или бесѣда. Ораторитѣ, когато се приготвяватъ, когато подбираатъ материалъ и когато говорятъ, — винаги трѣбва да даватъ всѣка магаръ и най малка частъ, като частъ отъ едно *цѣло*, а не като самостоятелна откъслечна фраза, или мисль, която може и да си противорѣчи съ поставената цѣль на сказката.

За да може да се постигне една отъ главнитѣ задачи на подобенъ видъ религиозно-просвѣтителна и проповѣдническа дѣятелностъ между народа, а особено, между населението въ селата, нужно е да се подкрѣпи рѣчта съ *примѣръ и факти отъ дѣйствителния животъ*, а не да се говори само по книга, или да се навеждатъ доказателства отъ чуждия и непознатъ за слушателитѣ животъ. Ето защо, въ такива случаи най много може да спечели и публиката, а сѣщо и ораторътъ, който вижда, че сѣмето, което сѣе, пада на добра и плодородна почва, — и че то рано или късно ще даде богата жетва.

При всички тия, изтъкнати до сега условия, трѣбва да прибавимъ и едно, което е не по-малко важно за постигане на успѣха въ работата. А това е нуждата отъ пособия и подходяща литература, отъ която ще може всѣки ораторъ да се ползува. За жалостъ нашата духовна литература може да се изчерпи само, като се изброятъ подобранитѣ и цѣнни издания на св. Синодъ. Остава сами инициаторитѣ да си набавятъ и изписватъ съчинения и книги, а главно отъ богатата въ това отношение руска литература. Има нужда, разбира се, отъ материални сръдства, за да се основе библиотека при всѣко едно братство. При тия условия, може да се потърсятъ и намѣрятъ източници за образуване на специаленъ фондъ, чрѣзъ събиране на членски вносове, или други пожертвования. Въ това отношение, не ше бѣде злѣ напр., ако въ бюджета на всѣка Митрополия, по ходатайството на респективния Митрополитъ, се прѣдвиждатъ ежегодно суми, като помощи за ония братства, или дружества, които сѣ прѣдириели

подобни сказки, или религиозно-нравствени бесѣди. Когато тия параграфи и фондове се усилятъ, добрѣ ще бѣде на всѣки сказчикъ да се опрѣдѣля и по едно скромно възнаграждение, което ще спомогне да се привлечатъ и по-добри сили на работата.

Ето, въ общи черти нашето скромно миѣние по тоя толкова важенъ и жизненъ за насъ въпросъ. Нека нашитѣ читатели не мислятъ, че всичко онова, което до тукъ сме изложили е просто казано — словомъ, само за да бѣде казано, или написано.

Като пишемъ тия редове, ние се въодушевляваме сѣщо така, както и когато сме проектирали и вземали инициатива за основаване и организиране на подобни религиозно-нравствени бесѣди. Ето-защо, не ще бѣде излишно да спомѣнемъ, че това, което прѣпорѣчваме е опитано и изпитано на практика.

При все това, ние не се самообобщаваме, че по такъвъ единъ въпросъ, въ такава една къса статия, сме можали да изкажемъ всичко, което може и което трѣбва да се каже. Нека по него се искажатъ, най-авторитетнитѣ ни лица, а особено ония наши стари и опитни духовници-проповѣдници, които иматъ на разположение повече данни и повече факти отъ своята дългогодишна религиозно-просвѣтителна дѣятелностъ.

Само така, когато се искажемъ, когато се чуемъ и когато се разберемъ, — ще можемъ сигурно да поведемъ трудното и свето дѣло къмъ благословениятъ и истински правъ пътъ.

Б. Б.

Качествата на църковния пѣвецъ.

Отъ възпитателно гледище, изискватъ се отъ лицата, които сѣ поставени прѣмо или косвени да възпитаватъ обществото, извѣстни добродѣтели. Такива лица на първо мѣсто сѣ: *народниятъ учителъ*, и служителитѣ на църквата — *свещеника и пѣвца църковенъ*. Така, за да носи съ достоинство всѣки почетното име, народенъ учителъ, необходимо е всѣки такъвъ да отговори по всичко на това звание: 1) трѣбва да бѣде образецъ и примѣръ за подражание на възрастнитѣ и 2) да бѣде примѣръ, ръководителъ и възпитателъ на малкитѣ.

Не може да има по-голямъ ирония надъ това свето учителството отъ тази, ако неговия прѣдставителъ мисли, че неговитѣ омайни думи ще взематъ мѣстото си безъ дѣлата му. Дѣлата на н. учителъ, изпълнени съ добродѣтели, трѣбва да прѣдшествуватъ думитѣ му, защото ученицитѣ, пѣкъ и възрастнитѣ, иматъ право и трѣбва да кажатъ: учителю, върви на прѣдъ, за да видимъ, какво вършишъ, та и ние да зимаме примѣръ!

Вториятъ мощенъ възпитателъ на обществото е свещеника. Прѣката задача на свещеника е, да извърша религиознитѣ потрѣби на християнитѣ. Нѣ, покрай тия прѣки задължения на свещеника прѣдстоятъ и други много не помалко важни отъ първитѣ; а именно; той е моралио задълженъ покрай трѣбитѣ и службата си да се грижи за етичното повдигане на своитѣ пасоми. А това той може да постигне отчасти съ своя примѣренъ животъ въ семейството, а отчасти съ своя примѣръ и дѣла, и съ своето живо общение между обществото.

Съ тия прѣдварителни бѣлѣжки за двата най-мощни и възпитателни фактори на обществото, азъ прѣмина-

вамъ къмъ прѣдмета на темата си — третия възпитателенъ факторъ *църковния пѣвецъ*.

Въ нашата църковна литература доста се е писало за обязаноститѣ изобщо на учителя и свещеника. За служителя на църковния клиросъ обаче, и дума не е ставало.

Църковниятъ пѣвецъ, като служител на църквата често, и възпитателъ чрѣзъ нея изобщо, бездруго трѣбва да притѣжава качества, достойни за неговото звание. На прѣвъ погледъ изглежда работата на ц. пѣвецъ не е толкова важна и че всичко е свършено и постигнато, ако той (пѣвеца) криво лѣво си изкара задълженията на пѣвницата. Нъ не е тѣй. Безспорно е, че умиленото и благозвучно пѣние въ църква завладѣва изцѣло вниманието на християнитѣ; отъ туй пѣние се възбуждатъ въ тѣхъ възвишени религиозни чувства. Че това е тѣй, всѣки истински християнинъ, който е присѣтсвувалъ въ църква при подобно пѣние, ще потвърди, че е изпитвалъ извѣстно удоволствие. Нъ понеже естеството на хората е таково, щото каквото и да дѣлото на извѣстна личностъ, тѣ, за да му даждъ оцѣнка, асоцииратъ съ миналитѣ дѣла на сѣщата личностъ. Ето зашо, за да бѣде пълно задоволството на богомолцитѣ отъ умиленото и благозвучно пѣние, и да може то да постигне своята цѣль, — къмъ прѣимуществѣвата на църковното пѣние, трѣбва да се присѣдинятъ: примѣрния животъ на ц. пѣвецъ въ сѣмейството му, между обществото изобщо и общението му съ членовѣтъ на туй общество при извѣстни случаи въ частностъ. Непосрѣдствената цѣль на църковното пѣние е: да задоволи духовнитѣ и естетичнитѣ нужди у слушателитѣ. Покрай нея, то има и чисто възпитателно значение. Нъ, когато добрия пѣвецъ е радостъ заедна църква и възхищение за присѣтсвующитѣ, въ противовѣсъ на туй, бездарниятъ и съ лоши навици клирикъ е отвращение за християнитѣ. Всѣкой християнинъ, който е въ състояние да схваща недѣжитѣ по тази професия и произходящитѣ отъ това злини, не може съ прискърбие да не константира факта, че църковния клиръ въ болшинството си се заема днесъ отъ недостойни лица. Поне азъ, като учителъ въ села, напоследъкъ въ градъ, съмъ ималъ случаи да вида пѣвци, които съ своето държение сж изгонили хората отъ църква. Туй не ще е прѣувеличено ако посоча само единъ фактъ: въ града ни на връхъ Възкресение стана нужда да се земе клира отъ друго лице посрѣдъ служба, до като се уталожилъ отъ силата на алкохола прѣкия му застъпникъ. Навикътъ да се пие, да се говори, да се гълчи, непочтително да се отнася пѣвеца къмъ присѣтсвующитѣ до църковния клиросъ отъ една страна, а отъ друга — липсата на системно образование по тази специалностъ, като неспазване ударенията и акцента при произношение на думитѣ и пѣнието и безъ да иматъ нуждното прочуствие отъ това, което четатъ и пѣятъ — всички тия нѣща правятъ църковния пѣвецъ негоденъ за своята работа.

Пѣвци съ такива качества вършатъ своята работа изцѣло механически. Като присѣдинимъ къмъ горнитѣ недостатѣци разнитѣ имъ привычки, като махане на прѣсти, движение на главата и разни гримаси-ще видимъ, че църковния пѣвецъ съ такива невсършенства прави отвращение на присѣтсвующитѣ, които по тази единствена причина не дочакватъ края на службата. И една

отъ причинитѣ за днешната индиферентностъ къмъ църквата сж лошитѣ примѣри отъ църковнитѣ служители.

Днесъ, макаръ едностранчиво въ извѣстни страни, всичко се движи къмъ прогресъ. За да нѣма аномалностъ и дисхармония въ живота, необходимо е да еволюираме въ всѣкой клонъ на нашата култура.

За да се стрѣвимъ къмъ такава хармония, намъ ни се налага отъ самия животъ. Тѣзи нужди отъ прогресъ се съзира отъ нашата църковна власть, която прави усилия за повдигане на църковната ни култура. И, дѣйствително, Св. Синодъ отъ скоро врѣме, обрѣна сериозно внимание единственото стрѣдство за това подобрене — нареди подобрени учители и управителъ на семинарията като измѣни и нареди програма заедно съ увеличаване на курса отъ четири на шестъ годишенъ. При това непрѣстано се грижи да въвежда и нарежда най-модернитѣ удобства въ новата семинария.

Въ заключение трѣбва да кажемъ, че ние трѣбва да се радваме за тази непрѣставна грижа отъ страна на Св. Старци, и да вѣрваме, че тази праздната днесъ отъ достойни пастири и църковни пѣвци ще се подпълни въ бѣдѣще.

Учитель-семинаристъ.

Белетристика.

Последнитѣ дни отъ живота на Пилатъ.

Прѣвелъ П. П-овъ

Продължение отъ брой 29.

„На това Назорянина ми отговори: „думитѣ ти произлизатъ отъ лъжлива мъдростъ. Кажи на потокътъ който извира изъ планината да се спре и да не тече, защото ще изкърти съ коренитѣ дървото въ долината върху което той пада. Потокътъ ще ти отговори, че изпълнява разпореджанията на Бога; Той най-добрѣ знае, кждѣ да лѣе водата. А азъ ти казвамъ, че прѣди да цѣвнатъ розитѣ Лагон, ще бѣде пролята кръвта на праведника“.

— „Твоята кръвь не ще бѣде пролята, извикахъ този часъ; твоята мъдростъ те поставя въ моитѣ очи много по-високо отъ гордитѣ фарисеи, които злоупотрѣбятъ съ мекостята на римлянитѣ, съставятъ заговоръ противъ Кесаря и считатъ нашата мирна политика като слѣдствие на страхъ. Горко имъ! тѣ не знаятъ, че Тиберий покрива често пжти вълцитѣ съ овчи кожи! Азъ напротивъ ще те защищавамъ, преториумътъ ще ти бѣде приютъ и всѣки часъ ще бѣде откритъ за тебе“.

— „На това, съ особена, неземна усмивка Исусъ каза: „Когато този день дойде, човѣшкия синъ не ще намѣри приютъ, ни на земята ни подъ земята. Приютътъ на праведника е небето. Нужно е да се изпълни всичко, което е писано отъ пророцитѣ“.

— „Млади челоуѣче!, казахъ азъ, до сега те молихъ, сега слушай пѣкъ моитѣ заповѣди. Спокойството на повѣрената менъ провинция изисква това, измѣрвай думитѣ си. Пази се да не прѣстѣпишь моята заповѣдъ, разбирашъ ме, нали? иди и бѣди щастливъ!“

Моятъ, отначало, строгъ тонъ на говора или-накрай се умекчи, устата се отказваха да произнасятъ жестоки думи къмъ този необикновенъ мъжъ, който мгноуенно,

както свидетелствуватъ неговитѣ ученици, укротявалъ морскитѣ вълни.

— „Римски намѣстникъ! — каза той; това, което нося азъ на народа, не е война, но любовъ и милосърдие. Азъ се родихъ въ този день, когато кесаръ Августъ даря покой на римския свѣтъ; отъ мене не ще произлѣзе война, напротивъ, нея други ще я прѣдизвикатъ, а когато се приближи страданияето, азъ не ще го избѣгна, а ще му се покоря, защото слушамъ Отца си, който ми е показалъ истинскиятъ пътъ Твоятъ практически свѣтъ не е обмисленъ! Не по силитѣ ти е да удържишъ жертвата, която отива на олтаря“. Послѣ тѣзи думи, той се отдалечи като сѣнка; завѣсата на базиликата го скри отъ очитѣ ми. Какво трѣбваше да прави азъ слѣдъ това, можахъ ли да не отдамъ дѣлото въ ржцѣтъ на сждбата?

Тетрарха който управляваше въ това врѣме Юдея а послѣ биде изѣденъ отъ червеи, бѣше човѣкъ не разсудителенъ и съ злобно сърдце. Законниците избрали тогава Ирода за орждие на своята умраза и къмъ него се обръща най-послѣ цѣлата тази тълпа, да отмъсти той на Назорянина.

Ако Иродъ бѣше се подалъ на влечението на умразата си, той още тогава щѣше да заповѣда да убиятъ Исуса. Привикналъ да показва достойнството на своята властъ въ дребни работи, тукъ той се боеше да направи този шумъ, който би го унижилъ прѣдъ императора. Слѣдъ нѣколко дни послѣ това, той посети преториума говори за други нѣща, за да скрие цѣлтъ на своето идвание; само на трѣгвание набързо заговори за това, какво мнѣние имамъ азъ за Назорянина? Азъ му отговорихъ, че го считамъ за единъ отъ най-великитѣ философи, каквито е видѣлъ свѣтътъ; неговото учение не съдържа нищо опасно, а да се даде пълна свобода на този философъ, това е въ властта на Римъ. Иродъ злобно се усмихна, поклови ми се съ поклонъ изпълненъ съ гордостъ и насмѣшка и си отиде.

Приближаваше се главния Юдейски празникъ — пасхата. Улицитѣ се напълнихъ съ безчисленно множество народъ, който съ шумъ и викове искаше смъртъта на Назорянина. Моитѣ тайни агенти ми донесоха, че частъ отъ имуществата на храма била дадена за подкупванието на тѣзи викачи. Опасността бѣше голѣма, тълпата ругаше стотника, счуши неговата пръчка и му плюеше въ лицето.

Азъ писахъ въ Птоломеида, дѣто живѣеше префектътъ на Сирия и молѣхъ отъ него сто човѣка коница и толкова пѣхота, но той ми отговори все това същото, каквото и по-рано; най-послѣ съ нѣколко стари войници азъ заставахъ посрѣдъ разбунтувалиятъ се народъ; на мене, безсилнижтъ да удържа бунта, нищо не оставаше освѣнъ да го търпя.

Исусъ бѣше хванатъ. Народътъ съвършено убѣденъ въ това, че отъ страна на преториума не трѣбва да се бои отъ нищо, а напротивъ като мислѣлъ, че азъ тайно съчувствувамъ на възмущението, вървѣше слѣдъ Исуса и викаше: „да се разгне!“

Три силни секти се бѣха съединили противъ него. Иродианитѣ и садукейтѣ, подбуждани къмъ бунтъ отъ умраза срѣщу Исуса и отвръщение къмъ римската властъ, не можали да ми простятъ това, че азъ съмъ влѣзалъ въ тѣхния свещенъ градъ съ хоругви, които носѣхъ

образътъ на Кесаря; даже моето най-мекото отнасяние съ тѣхъ не можали да изглади изъ паметта имъ тази кощунствена, споредъ тѣхното мнѣние, постыжка. Обвинявахъ ме още и въ друга несправедливостъ: азъ се разпорѣдихъ, щото частъ отъ храмовия доходъ юдейтѣ да дадатъ за построяване на здания които ще служатъ за обществени цѣли, но това съ грубостъ ми бѣ отказано. Фарисийтѣ бѣха особени врагове на Назорянина и за нищо не считаха римския управителъ на Юдея. Въ продължение на три години тѣ всѣки пътъ идваха до голѣмо и по голѣмо озлобение, като чуваха да се хули тѣхната лицемѣрна святосъ. Бидейки слаби и не рѣшителни, за да дѣйствуватъ самостойно противъ Исуса, тѣ охотно се бѣха съединили противъ мене и него съ Иродианитѣ и садукейтѣ. Освѣнъ съ тѣзи три партии, азъ трѣбваше да се боря и съ сбирщина отъ хора, които всѣкога сж готови да се присъединятъ къмъ недоволнитѣ, ако само виждатъ, че ще задоволятъ своето развалено сърдце и кървожадность. Исуса привлѣкоха на сждъ и осждиха на смъртъ, а за да покажатъ, че ми сж подчинени, първосвещеника Каяфа бѣше пратилъ Исуса при мене, за да потвърди и изпълня прѣсждата. Азъ му отговорихъ, че Исусъ като галилеянинъ, не трѣбва азъ да потвърди неговата присжда и прѣпратихъ осждения при Ирода. Коварниятъ Тетрархъ, за да се покаже покоренъ, отвърналъ, че е съгласява съ прѣсждата на Императорския намѣстникъ и прѣдава сждбата на този човѣкъ въ моитѣ ржцѣ. За кратко врѣме моитѣ дворецьстана приличенъ на обсадена крѣпостъ; тълпата народъ отъ минута на минута нарастваше. Като че ли цѣлиятъ Юдейски народъ покриваше улицитѣ на Иерусали ъ.

Моята жена, родомъ отъ Галия, подобно на много дѣщери отъ тази страна владѣеше даръ да узнава бждщето. Като чула, че Исусъ Назорянинъ е осжденъ отъ юдейтѣ на смъртъ и като си припомнила сънѣтъ, тя дойде при мене, хвърли се въ краката ми и се молѣше: не вдигай ржката си върху този мъжъ, защото той е святъ; миналата нощъ азъ го видѣхъ на сънѣ, той ходѣше по вълнитѣ на водитѣ, носѣше се по вѣтроветѣ, даваше разпорѣждания на буритѣ, говорѣше на палмитѣ въ пустинята, на рибитѣ въ водата и тѣ му бѣха послушни. Отъ изворѣтъ на Кедронъ течеше крѣвъ, азъ видѣхъ образътъ на Императора опръсканъ съ крѣвъ, колонитѣ на преториума да се събарятъ, слънцето ми се видѣ като че се покрива съ черно платно, както вѣстальитѣ, които влизатъ живи въ гроба; при това азъ чувамъ охкания въ въздуха. Ако ти, Пилате, не повѣрвашъ на думитѣ на галичанкитѣ, обзалагамъ се, че до нѣкога императорѣтъ и сенатѣтъ ще те хулятъ, като слабъ проконсулъ.“

Въ този моментъ съ шумъ и викове нахълта тълпата по мраморната стълба, като влачеше Назорянина. Азъ излѣзохъ въ сждебната зала заобиколенъ съ сгража и съ суровъ гласъ попитахъ: какво искатъ тѣ?

— „Смъртъта на Назорянина!“ зарева тълпата.

— „Въ какво е виноватъ той?“

— „Хули Бога, пророчествува за разрушението на храма, нарича се синъ Божи, Месия, Царъ Юдейски.“

— „Римския законъ не е постановилъ наказание за такива прѣстѣпления.“

— „Разни, разни го!“

(Слѣдва)

Изъ допискитѣ.

До Господина Редактора на „Църковенъ вѣстникъ“, копие в. „Свѣтъникъ“.
Въ Софiя.

Господине Редакторе,

Молимъ да помѣстите въ почитаемий Ви вѣстникъ слѣднитѣ ни нѣколко редовце:

Въ брой 22 отъ 2-и Юний тѣзи година въ в. „Църковенъ вѣстникъ“, четемъ една дописка, изпратено отъ селото Топузлари, Ямболска околия въ която като се похвалятъ дѣлатъ на Негово Благоговѣйство, тамошня Енорийскій свещеникъ Георги Д. Карагѣзовъ, по дѣятелность-та му касателно съществуващата въ това село католическа пропаганда, въ заключение автора на дописката Димитръ Вълчевъ прибавя, че благодарение неуморимата дѣятелность на енергичния свещеникъ Г. Карагѣзовъ, тази година пропагандата въ това село останала само съ 8 къщи и че, послѣдната като се убѣдила вече въ безуспѣшния си трудъ въ село Топузларе напуснала го и прѣнесла дѣйствиата си въ село Довруклий, гдѣто силно се заловила за работата, и „както се разбираше“ напредвала, тѣй като тѣхнитѣ къщи въ това послѣдното село за сега достигнало до 25.

Гсичко хубаво. Намъ не остава освѣнъ, заедно съ дописника, да сподѣлимъ радостта си че пропагандата се отчаяла въ сполуката си въ село Топузларе, и да сърадваме отецъ Карагѣзова за неговата плодотворна дѣятелность въ това село; само не знайме защо уважаемиятъ авторъ на дописката така щедро придава заслугитѣ на пропагандата въ селото ни, когато такива тя не ги е заслужила и никога нѣма да може да ги заслужи и отъ вѣдѣ тѣй се е убѣдилъ, че пропагандата въ нашето село *както се виждало* напредвала.

Ний мислимъ че уважаемия г-нъ Вълчевъ е попадналъ въ самоизлѣгване и за да го посвѣтимъ въ истината, ний ще му кажемъ, че никаква дѣятелность на католическия свещеникъ въ селото ни не се забѣлѣзва. Послѣдниятъ, на когото постоянно мѣстожителство е въ село Топузларе, въ селото Довруклий дохожда и служи повечето прѣвъ зимнитѣ празнични дни; при такова положение питаме г-нъ Вълчева да каже: какво може да дѣйствува католическия свещеникъ, когато слѣдъ извършването на службата си зампува обратно за село Топузларе, така че той може да дѣйствува въ нашето село толкова, колкото и въ село Топузларе и че за сега всичко на всичко броя на католическитѣ въ селото ни сѣмейства възлиза на 16, а не на 25, когато прѣди години сж броили и повече отъ 30 къщи; обаче благодарение на петнадесетъ годишното неуморно и непорочно пастирско служение и священнодѣйствие на Енорийския ни свещеникъ Ат. Д. Бѣчваровъ въ селото ни Довруклий е успѣлъ да обърне въ лопото на пратеческата ни вѣра около 10 сѣмейства Българо Католици (униати) заедно съ 42 члена (души) отъ двата пола.

Аво г-нъ Вълчевъ, автора на цитираната дописка се движеше само отъ чистата ревность да се даде гласность за постигнатия резултатъ, а заедно съ това да насърчи свещеника къмъ още по енергична работа, то това нѣма освѣнъ да ни възрадва, нъ понеже въ случая той се докосва и до нашето село и безъ да знае нѣщо

положително, раздава неумѣстни заслуги на тогози и оногова, ще го помолимъ за напредъ до като не провѣри и се убѣди въ истината, да не става орѣдие въ рѣдѣтѣ на чужди знания и съ това да се прави смѣшенъ.

Приемете молимъ господине Редакторе, нашитѣ отлични къмъ Васъ почитания.

14 ий Юлии 1906 год. с. Девруклий.

Църковни настоятели: *Рамо Михалевъ, Димитръ Анг. Господаревъ, Теодорянъ Чанковъ, Георги Божковъ, Димитръ Руссевъ.* (като неграмотни двата послѣдни, ги подписвамъ азъ М. Георгиевъ.)

* * *

Пазарджикъ. Софiя прѣдсед. Синода. Копие вѣстници; Църковенъ вѣстникъ, Свѣтъникъ, День, Дневникъ, Наумова Поща, Шангова Поща, Миръ и Новъ Вѣкъ.

Малочисленнитѣ патриаршести въ Пазарджикъ, които миналата година отхвърлиха властта на фенерската патриаршия и съ рѣшение на св. Синодъ на Българ. Църква № 3355 прѣминаха подъ вѣдомството на св. Българска Екзархия, доброволно прѣдадоха църквата „св. Сотиръ“ училището и всички други имоти, днесъ се отслужи тържествена служба и се прѣменува „св. Кирилъ и Методи.“

За Енориашитѣ свещ. *К. Коевъ.*

* * *

Ямболъ. Шангова Поща, копие Радева Поща, День Дневникъ, Прѣпорецъ, Новъ Вѣкъ, Миръ, България, Народни Права, Църковенъ Вѣстникъ, и Демократъ.

Днесъ грамадно учрѣдително събрание на гражданитѣ за устрояване околийски антигрѣцки митингъ. Избранъ комитетъ, който при специално изработена програма, рѣши свикването на 27 того.

Прѣдсѣдателъ *Иор. Митевъ.*

Секретаръ *Георги Арабаджиевъ.*

ЦЪРКОВНА И ОБЩЕСТВЕНА ЛѢТОПИСЬ.

Вжтрѣшенъ отдѣлъ.

Кандидатитѣ за свещеници, свършили професионални училища. Св. Синодъ въ засѣданието си отъ 4 того е рѣшилъ, щото занаярѣдъ да не се приематъ кандидати за свещеници лица, които сж свършили нѣкое професионално училище, каквито сж, на примѣръ, княжевското техническо, сливенското бояджийско, желѣзарско и др. подобни.

Отъ кога почва добавчното възнаграждение на новоржкоположени свещеници. Съ окржжно отъ 21/VII т. г. № 3030 Св. Синодъ оповѣстява, че на новоржкоположенитѣ свещеници добавчното възнаграждение ще се плаща отъ деня на ржкоположението имъ. За тая цѣль ще се съставятъ актове за встѣпване въ длъжность на такива свещеници отъ тая дата — деньтъ на ржкоположението имъ — и прѣписи отъ тѣхъ ще се прилагатъ при трѣбователнитѣ вѣдомости.

Софийската Духовна Семинария прѣвъ 1905—1906 година. Учигелскитѣ персоналъ прѣвъ 1905 — 1906 учебна година при Соф. Духовна Семинария е състоялъ отъ 15 души заедно съ ректора: 9 редовни и останалитѣ приватни. Отъ тѣхъ 10 души сж били съ висше образование (шестъ богослови), 3-ма съ специално и 2-ма съ срѣдне образование.

Ученицитѣ (съгласно новата шестокласна програма) сж били разпрѣдѣлени на четири класа и то: въ I-ия класъ 25 ученика, въ II-ия — 30, въ III-ия — 27 и въ IV-ия — 22, т.

е. всичко: 104 ученика. Отъ тѣхъ стипендианти сж били 43-ма, полустипендианти 23-ма и самоподържници — 38.

Успѣхътъ на ученицитѣ изобщо е билъ добъръ.

Здравословното състояние на ученицитѣ е било повече отъ добро: не е имало ни единъ случай отъ инфекциозна болестъ.

Прѣзъ годината ученицитѣ, подъ ръководството на надлежнитѣ прѣподаватели, сж имали слѣднитѣ извънкласни *бесѣди* по:

1. Науката и библията за сътворението на свѣта.
2. Войната отъ християнско гледище.
3. Свободата на волята.
4. Нравствени уроци отъ бесѣдата на Св. Василий Великий „за птицитѣ“.
5. Нравствени уроци отъ бесѣдата на Св. Василий Великий „за земнитѣ животни“.
6. Нравствени уроци отъ бесѣдата на Св. Василий Великий „за привързаността къмъ земнитѣ блага“.
7. „Отговорътъ на Каина“ отъ Берсье.
8. Отечество и патриотизъмъ.
9. „Послѣдната нощ на Юда“ отъ Е. Жебартъ.
10. Народни суевѣрия.
11. Критиченъ разборъ на пиесата „Хамлетъ“ отъ Шекспира.
12. Какво и какъ да се чете.
13. Произходъ на слънчевата система.

Ученицитѣ сж имали сжщо 5 забавления и 3 екскурзии.

Православното християнско братство въ София на 15 того е имало общо годишно събрание, на което е билъ прочетенъ удобрението отъ Св. Синодъ братственъ уставъ, а сжщо, съгласно тоя уставъ, е било избрано братствено настоятелство. За настоятели сж били избрани: икономъ Апостолъ Георгиевъ, протосингелъ на Св. Софийска Митрополия; свещ. Конст. Гроздановъ, столиченъ енорийски свещеникъ; Ив. Чобановъ, чинов. при м-вото на народното просвѣщение; Ив. Ивановъ, журналистъ; Я. П. Митрошиновъ, търговецъ; Ил. Веневъ, учителъ въ Дух. Семинария; Д-ръ Н. Вълчевъ, адвокатъ; П. Алексиевъ, търговецъ; В. Янакиевъ, учителъ; и Д-ръ Стефанъ Цанковъ, чиновникъ въ Св. Синодъ.

За контролна комисия сж били избрани: Д-ръ Стамболски, лѣкарь; А. Ангеловъ, търговецъ и Н. Мановъ, адвокатъ.

Шуменския комитетъ за уреждане религиозно-нравственитѣ бесѣди. По инициативата на свещеници, учители, богослови и др. симпатизиращи на идеята, на 20 ноември 1905 г. въ Шуменъ се състояло I-то засѣдание на комитета, който се е конституиралъ и си е избралъ настоятелство въ съставъ: свещ. Радущъ Ганушевъ за прѣдседателъ, Б. Н. Балкански — секретаръ, и членове: свещ. Ив. Дочевъ, П. Пантелеевъ, Н. Ивановъ, А. Желѣзковъ и Л. Геневъ — учители.

Отъ 4 дѣкември 1905 до 30 априлъ 1906 год. членовеѣ на комитета сж държали прѣзъ различни празнични дни всичко **16** бесѣди, съ повторение при параклиса на църквата „св. Възнесение“ и въ училищното помѣщение при църквата „св. Кирилъ“.

Темитѣ, върху които е говорено сж:

1. Защо живѣмъ, 2 бесѣди — отъ свещ. Ив. Дочевъ;
2. По нравственото възпитание, 2 бесѣди отъ А. Желѣзковъ;
3. Изяснение на богослужението и най-употрѣбителнитѣ молитви — 3 бесѣди отъ П. Пантелеевъ;
4. Рождество Христово и поклонението на пастиритѣ — 2 бесѣди, отъ Н. Ивановъ;
5. Срѣтение Господне — 2 бесѣди отъ сжщия;
6. Лазаровото възкресение и тържествения входъ въ Иерусалимъ — 2 бесѣди отъ сжщия;
7. Поклонение на мждърцитѣ — 2 бесѣди, отъ Л. Геневъ и
8. Религиозното чувство и неговото възпитание — 2 бесѣди, отъ Б. Н. Балкански.

Бесѣдитѣ сж били държани винаги въ присѣдственото на многобройни слушатели — християни, които сж оставали напълно доволни отъ сказчицитѣ.

Комитетътъ ни моли да изкажемъ неговата благодарностъ къмъ Негово Високо Прѣосвещенство св. Варненския и Православския Митрополитъ г-нъ г-нъ Симеонъ, който морално е насърчавалъ и опжтвалъ инициаторитѣ, а сжщо така

— издѣйствувалъ да се отпустнатъ 50 л. отъ варненското свещеническо братство. Съ послѣдната сума, комитетътъ е рѣшилъ да тури основа за уреждането на една духовна библиотека, въ която да се набавятъ необходимитѣ съчинения по Богословието и др. клонове на науката, — отъ които ще могатъ да се ползуватъ сказчицитѣ, а сжщо и тѣхнитѣ слушатели. За сжщата цѣль, комитетътъ е измолилъ отъ св. Синодъ отъ всичкитѣ негови издания по 1 екземпляръ, — която молба била удовлетворена.

Ние вѣрваме, че отъ тая своя дѣйностъ речениятъ комитетъ въ Шуменъ ще се счита задоволенъ и ще се въодушевява отъ горѣщото желание да бжде и за по-нататъкъ тѣй полѣзенъ прѣдъ олтаря на народната религиозна просвѣта.

Като посочваме дѣлото на шуменския комитетъ за примѣръ и подражание, радваме се отъ все сърдце, че се явяватъ дѣйци, прѣдани на дѣлото и дълбоко проникнати отъ нуждата за религиозно-просвѣтителна дѣйностъ „между нашия народъ“.

Желателно е да се дава гласностъ на всѣка една инициатива въ това направление и въ тоя духъ, — за да може съ това да се даде насърчене на дѣйцитѣ, които сж се посветили да работятъ за духовноио наше благо. Редакцията ни съ готовностъ ще дава отзивъ на съобщения отъ тоя родъ.

Външенъ отдѣлъ

Отлагане свикването на руския църковенъ помѣстенъ съборъ. Споредъ както съобщаватъ петербургскитѣ вѣстници, свикването на руския църковенъ съборъ прѣдполагано било да бжде отложено до пролѣтътъ на слѣдующата 1907 год. Причината за това отлагане била обширността на подготвителнитѣ работи. Очаква се, че работитѣ на прѣдсъборнитѣ назначени отъ руския св. Синодъ комисии ще се привършатъ къмъ есенята тая година, послѣ което ще се пристъпи къмъ редактирането на докладитѣ за въпросния съборъ.

По новия законопроектъ за народното образование въ Англия. Извѣстно е, че съ падането на Балфура и дожаждането на сегашния либераленъ английски комитетъ, внесе се въ английския парламентъ единъ новъ законопроектъ по народното образование, съ който се цѣляше да се смали религиозната боя на народната школа (въ противовѣсъ на силното църковничество на Балфуровия законопроектъ). Противъ тоя законопроектъ се е подигнала не само английската църква въ лицето на своитѣ прѣдставители, но и голѣма частъ отъ английското общество. Безъ четъ сж станали вече протестационитѣ митинги противъ въпросния законопроектъ. На послѣдъкъ тѣй наречената „палата на мирянитѣ“ въ кенигберската провинция е признала законопроекта за несъгласенъ съ основнитѣ принципи на религиозната свобода и справедливостта, и за неприемливъ въ настоящата му форма. Тая палата, между прочемъ, указала и на слѣдващитѣ поправки, които непрѣменно трѣбвали да се вмъкнатъ въ законопроекта: 1) религиозното обучение трѣбва да бжде всеобщо и да се дава въ учебнитѣ часове и отъ учителитѣ, които отговарятъ на необходимитѣ условия; 2) въ всичкитѣ училища еднакво да се усигори религиозното обучение на дѣцата съгласно желанието на родителитѣ. Подобни трѣбования е изявило и националното английско общество.

Между това, въ парламента ризглеждането на законопроекта върви твърдъ усилено. Първиятъ параграфъ е билъ приетъ въ тоя видъ, както го е желалъ министра на народното просвѣщение. Ала, на всѣки случай, важната поправка, прѣдложена отъ Менделсона къмъ първия членъ за изключването на Законъ Божий отъ числото на прѣдметитѣ, които се прѣподаватъ въ училището като учебни часове и на обществена смѣтка — е била отхвърлена съ огромно болшинство 477 члена противъ 63.

† **Професоръ П. И. Линицкий.** На 12 число м. м. е починалъ въ Киевъ професорътъ въ духовната академия по метафизика, П. И. Линицкий. Покойниятъ е билъ единъ отъ ветеранитѣ на академическата наука и авторъ на многочислени солидни книги и статии по философията.

Ролята на цариградската патриаршия въ гръцката политика. Виенският вѣстникъ „Neue Freie Presse“ обнародва едно интервю съ ромжнския министър въ Виена г. Александър Лаховари, който се намира сега въ Мариенбадъ. Тъй като туй интервю, просто като мнѣние, е отъ извънреденъ църковенъ и народенъ интересъ и за насъ българитѣ, ние го привеждаме дословно:

Гърцитѣ си създаватъ неприятели въ Ромжния и въ България чрѣзъ явното изказване на своя панеленизмъ, който наранява чувствата на другитѣ народи. Тѣ имаха голѣмъ интересъ да щадятъ Ромжния и България, защото много гърци, по голѣмата частъ родени въ Македония и Турция, сж настанени въ тия държави, дѣто сж спечелили богатства или пъкъ заематъ високо обществено положение. Понеже гърцитѣ, възбуждани отъ атинскитѣ агенти, проявяватъ тъй прѣдизвикателно амбициитѣ на елинизма, понятно е силното възмущение на ромжнитѣ и българитѣ. Най опасния и най-отвратителния агентъ на панелинистическата пропаганда е гръцкото духовенство, което зависи отъ цариградската патриаршия. Нѣмамъ намѣрение да правя дитирамби на българитѣ, но трѣбва да се признае, само като се сравни поведението на гръцкия патриархъ и на българския екзархъ, че е очевидно какво е безразсѣдството на гърцитѣ и каква е умѣреността на българитѣ. Макаръ че патриарситѣ се назначаватъ до животь, прѣзъ послѣднитѣ 30 години не е имало нито единъ патриархъ, който да е умрѣлъ на патриаршеския постъ; около патриаршеския тронъ постоянно има интриги, тамъ непрѣкъснато ставатъ промѣни. Сегашниятъ патриархъ Йоакимъ III прави непростително прѣстѣпление като насърчава незаконо елинизма въ Македония. Колко различно и безкрайно деликатно дѣйствува екзарха Йосифъ, който вече отъ 30 години заема своя постъ! Всички православни българи сж подъ неговото духовно владичество и той, при все това, съ мъдра сдържаностъ поддържа своето достоинство. Напротивъ, патриархътъ, който управлява само гърцитѣ въ Турция, води политика само въ угодата на гръцкото правителство, отъ което той не зависи. Патриархътъ се смѣта за политически водителъ на всички гърци въ Ориента и прѣслѣдва своя панелинистически идеалъ; гръцкитѣ владици сж негови емисари и емисари на панелинизма. Гръцката пропаганда, която има за цѣль да разпространи гръцкото влияние върху всички територии, дѣто има гърци говорещи гръцки, е несъвмѣстима съ поддържането на гарантираното отъ Европа статукво. Понятно е защо България не допустна въ Варна владиката Неофитосъ, който бѣше отказалъ да се прѣдстави на българския министъръ не изповѣданията. Българитѣ може би много прѣкаляха въ своитѣ демонстрации, българското правителство обаче е наредило да се прѣдслѣдватъ виновнитѣ, но не трѣбва да се забравя, че негодуванието противъ гърцитѣ и тѣхното духовенство, което насърчава съвсѣмъ явно гръцкитѣ чети въ Македония. Българскитѣ чети се формируватъ отъ българи, родени въ Македония и живущи въ тая страна, а пъкъ гръцкитѣ чети сж съставени отъ наемници, дошли отъ Гърция, които грабятъ Македония подъ моралното покровителство на гръцкото духовенство.

Българското правителство съдържа думата си: отъ 1904 година насамъ българската граница е затворена за македонскитѣ чети. Поведението на атинското правителство е свършено противно; въ Атина царуватъ уличнитѣ тълпи и тѣхнитѣ прѣкомѣрни искания сж свършено непропорционални съ срдѣствата, съ които разполага кралство Гърция, което нѣма организирана армия и чиито финансии сж въ плачевно състояние. Отъ както гърцитѣ выпрѣки тѣхното поражение въ 1896 година, стѣпиха въ Критъ, изглежда, че Европа се е рѣшила да се отнася къмъ тѣхъ като къмъ невмѣняеми дѣца, които трѣбва да милува, за да ги утѣши за сполетѣлото ги нещастие. Европа трѣбва да ги накара да почувствуватъ, че не могатъ да бждатъ безнаказано безразсѣдни и лекомислени. Австрия и Русия вързаха рѣцѣтъ на Турция; длъжностъ е на Европа да върже рѣцѣтъ на вселенския патриархъ и да му запрѣти да се мѣси въ нечерковни работи. Международенъ контролъ, единъ видъ европейски надзоръ, трѣбва да се учрѣди надъ епископствата и надъ агентитѣ на панеленизма. Всѣкъждъ където има владишки гръцки седалища въ Македония редътъ трѣбва да се повѣри на консулитѣ на силитѣ, за да се попрѣчи на духовенството да се бърка въ политиката. Редътъ въ Македония ще може да се

възстанови само когато се прѣкратятъ дѣйствиата на елинизма, който подъ покровителството на Турция врѣди на другитѣ македонски народности.

Съборътъ на християнско-социалистическата секция въ Москва. На 4 юлий въ Москва е станалъ учрѣдителниятъ съборъ на руската християнско-социалистическа секция, на който присѣтствували прѣдставители отъ слѣднитѣ губернии: Московската, Орловската, Тулската, Саратовската, Ярославската, Костромската, Калужската, Петербургската, Смоленската, Архангелската, Киевската и Херсонската; освѣнъ това имало прѣдставители и отъ западната секция, отъ Троицко-Сергиевската лавра и отъ петербургската духовна академия. Всичко 45 делегата. Въ състава на делегатитѣ имало 8 духовни лица, 17 селски учители, 2 приватъ-доценти отъ духовната академия — останалитѣ сж селяни.

Уставътъ е билъ приетъ отъ 26 гласа противъ единъ. Той е стѣкменъ по образецъ на устава на швейцарската християнско-социалистическата секция, съ малки изключения.

Ето най-характернитѣ параграфи на устава:

Основната цѣль на християнско-социалистическата партия е организирането на трудящитѣ се маси за широка културна борба за осществяването на християнския социализмъ на земята.

Секцията ще се стреми, чрѣзъ широка пропаганда на своитѣ идеи, да извика самодѣятелността на трудящитѣ се народни маси, да урежда християнско-социалистически съюзи, кооперативни организации, домове за прѣстарѣлитѣ.

Дѣйствителни членове на секцията могатъ да бждатъ работници и селяне отъ християнско вѣроизповѣдание.

Християнско-социалистическата секция поддържа всѣко опозиционно мирно движение, което има за цѣль прѣобразуването на сѣществующия економически и политически режимъ въ Русия въ смисълъ удовлетворение нуждитѣ на трудящитѣ се маси.

Слѣдъ приемането на устава събранието прѣминало къмъ обсъждане текущото положение на работитѣ въ Русия.

Говорили 23 оратори.

Лозунгътъ, изтъкнатъ отъ международната социална демократия, че църквата трѣбва да се отдѣли отъ държавата, цѣль да бжде поддържанъ отъ секцията.

Кореспонденция.

Прѣводачу на „Инженерни—безъребренаци“, Прѣводътъ ви, за да се печати има нужда отъ едно ново прѣглеждане и поправяне, както на езика, тъй и на правописанието. Моля явете, кому да се даде тукъ за да ви го изпрати.

* *

Автору на „Учрѣдението на Пастирското служение“ има нужда отъ прѣработване и завършване. Статията стои на ваше разположение.

* *

Господинъ Г. В. Статийката ви „Разпинатъ Го!“ има нужда отъ ново прѣработване. Стои на разположението ви.

Господинъ Б. Б. Сказката ви има нужда отъ съкращение, има нѣща, които биха можали да бждатъ съкратени. Стои на ваше разположение.

* *

Гос. П. П. Реферата ви по методата на Законъ Божи въ основнитѣ училища трѣбва да бжде съкратенъ. Стои на разположението ви.

* *

Г-ну П. Д. Т-въ. Реферата ви: „Законъ Божи като учебенъ прѣдметъ въ програмата на основнитѣ училища“, тоже трѣбва да бжде съкратенъ. Въ прѣработенъ и съкратенъ видъ, той ще бжде напечатанъ. Кажете, кому да се връчи за да ви го изпрати.

* *

Поклоннику. Вашето описание за пътуванието ви до Божии Гробъ и впечатленията ви, тъй както сж изложени, сж много интересни, обаче тѣ сж написани така, щото много и прѣмногитѣ грѣшки въ правописанието и има нужда отъ ново прѣработване. Дайте ръкописа нѣкому да го поправи. Освѣнъ това, въ нашето изложение, види се, има много заимствувано отъ другадъ. Кажете отъ кѣдѣ сте заемали; туй нѣма да обезцѣни вашия трудъ. Ръкописа стои на ваше разположение.

* *

О. С. П. Г. Вашитѣ извлѣчения: „Нашитѣ празници“, както сж разпожсани, негодни сж за вмѣстване. Отъ тѣхъ, обаче, ставаше една хубава статия. „Нашитѣ празници“, ако тия откъслѣци се съединѣха въ едно и доведѣха въ логически редъ и свързка. Темата да се

равнише по тоя редъ: Какво е значението на установенитѣ празници какъ заповѣдва Църквата да бждѣтъ чествувани и празнувани, а какъ ги празнуваме; християнско ли е туй празнуване, спротождано съ пиянство в буйства. Понеже вие сте направили тия гвалтѣния, вамъ се остава и написването на статията. Ръкописа е на вѣше разположение.

* * *

Благогов. свещенику Из Ивановъ, с. Тестевоюни. Вашето име е записано въ общия списъкъ подъ № 96 гдѣто имената на всичкитѣ благогов. свещеници и други абонати сѣ напечатани. Когато се изпрашатъ вѣстници, тѣ се изпрашатъ по тоя списъкъ, като се залѣпи на всѣки вѣстникъ напечатаното име на абоната; ако вѣстника се не изпрати, напечатаното име ще остане.

Прочее, грѣшка едва ли може да стане, и, ако стане тя ще бжде за единъ брой, а никакъ за нѣколко. Изражението ви, че въ редакцията спиратъ вѣстника да го четатъ, е неправо, защото никоѣ се не нуждае отъ чуждѣ вѣстникъ, понеже всѣки получава своя. И какъвъ интересъ има редакцията да не изпраша вѣстника на своитѣ абонати, когато затуй се списва и издава туй списание, за да се чете и прѣска лжи отъ евангелска сѣвтина.

Умолявате се прочее, както вие, тѣй и другитѣ благоговѣйни свещеници, да явяватъ въ редакцията за всѣки неполученъ брой, та да може да се направи бързо нуждната справка, защото, по мъчно се прави справка и контролъ, когато се чака да липсватъ нѣколко броя, на тогава да се съобщава.

Съобщава ви се още, че въ редакцията не е получавано никакво писмо отъ васъ, макаръ да споминате че сте изпратили двѣ отворени писма.

* * *

Нѣма да бждатъ вмѣстени слѣднитѣ статии, стихотворения и прѣводи:

- „Настояще и бжджще“ отъ А. И. С.
 - „Благовѣщение“ отъ М. И. Л.
 - „Картинки“.
 - „По-добъръ късно, отъ колкото никога“ отъ Ив. И-въ.
 - „Ноци“ отъ И. Г.
 - „Въ Христа“ отъ Т. К.
 - „Думи и дѣла“ отъ И. Д.
 - „Отшелници“ отъ П.
 - „Интелигентнитѣ борци около в. „Н. Е.“ отъ К.
 - „Изгнано за свободата“ отъ Х. К.
 - „Християнско самосъзнание“ отъ Ц.
 - „Горко на свѣтътъ отъ съблзвнитѣ“ отъ Ц.
 - „Пастиритѣ-Культуренъ дѣлецъ“ отъ К. Ц.
 - „Маркианъ“ отъ Д. Хр.
 - „Какъ се отнася позитивното учение за обществено благо къмъ морала и религията?“ прѣводъ отъ А. Т.
 - „За народнитѣ разкази на гр. Л. Н. Толстой“, прѣводъ А.
 - „Нашитѣ нравственни и християнски задължения“ отъ Б. В.
 - „За таинството покаяние и прощаванието на грѣховеитѣ“ прѣводъ отъ Д. В.
 - „Божията благодѣть и челоуѣческата благодѣть“ отъ И. З.
 - „За различното изгъриване на св. таинство и треби у насъ“ отъ Г. Д.
 - „Естество и разумъ въ Морално-духовната област“.
- Всичкитѣ почти тия статии, съ изключение на нѣколко, сѣ прѣводъ и то прѣводъ отъ оригинали руски исписани още прѣвъ 1868—69 год.; други сѣ отъ по нови оригинали трудове.
- По-прѣди спомѣвахме и сега повтаряме да помолимъ всичкитѣ наши ревностни сътрудници, когато ще прѣвождатъ, да иматъ прѣдъ видъ, че тия статии трѣбва да се печататъ не въ нѣкое обемисто съчинение, а въ ежевѣдно списание, та да се правятъ извлѣчения.

Д-ръ Н. БОЯДЖИЕВЪ

Хирургъ-зжболѣнаръ въ София.

Улица „Раковски“ № 119, срѣщу Военния Клубъ.

Пломбирание на разедени зжби и лѣкувание на болни вѣнци
Специална лаборатория за

ИСКУСТВЕНИ ЗЖБИ

по най-усвършенствована метода, които по нищо не се различаватъ отъ естественитѣ зжби. **ЦѢНИ УМѢРЕНИ.**

3—10

КУРСЪ

по Източното църковно пѣние.

Въ гр. Карлово се открива едномѣсеченъ курсъ по Източното църковно пѣние (отъ 10 юлий до 10 августъ) ръководенъ отъ Д. п. Ивановъ, учителъ, и други вѣщи по пѣнието лица. Записването на желающитѣ продъл-

жава до 8 юлий. Приематъ се новоначинающи и лица слабоподготвени по споменатото пѣние за усвършенствувание. Таксата е 5 (петъ) лева внасяна при записването. — Всички запитвания се отправятъ до Ст. Стойчевъ — въ Архиерейското намѣсничество.

Заблѣжка. Курсътъ ще продължава и прѣвъ другитѣ лѣтни сезони.

Варненска и Прѣславска Митрополия.

Обявление

Въ Варненската и Прѣславска епархия има слѣдующитѣ вакантни енории:

Варненска духовна околия.

П-ра Балчишка градска	съ 167	къщи
Климентовска селска	„ 192	„
Константиновска селска	„ 240	„
Кьомюрлюшка	„ 247	„
Каварненска П-ра	„ 200	„

Добришка духовна околия.

Карасуларска селска	съ 250	„

Прозадийска духовна околия.

Новоселска П-ра селска	съ 273	„
Реджебъ Махаленска селска	„ 160	„

Шуменска духовна околия.

Дурмушка селска	съ 167	„
Хасанъ Факѣлийска селска	„ 150	„

За тѣзи енории се търсятъ свещеници или кандидати за такива. За селскитѣ енории кандидатитѣ трѣбва да сѣ свършили духовно или сръдне учебно заведение или най-малко IV класъ съ много добъръ успѣхъ, а за градската — трѣбва да иматъ непрѣменно пълно сръдно образование: духовно или свѣтско.

Прошенията съ документитѣ да се изпрачатъ на името на епархиалния архиерей.

Гр. Варна, мѣсець юлий 1906 г.

Отъ Митрополията.

Продължаваема подписка на 1906 год.

на

„Ц. Вѣстникъ“ и „Християнское Чтеніе“

съ приложеніемъ послѣдняго, XII тома „Златоуста“ въ рускомъ переводѣ, въ трехъ книгахъ, въ который войдутъ Бесѣды на посланіе къ Евреямъ, Литургія св. Іоанна Златоуста, болѣе 70 словъ на разныя темы и др., съ молнымъ Указателемъ ко всѣмъ 12-ти томамъ.

Кромѣ годовой подписки на „Церковный Вѣстникъ“, принимается съ 1-го апрѣля подписка на сроки: 9 мѣсяцевъ (цѣн. 4 р.; съ прил. XII т. Златоуста 5 р. 50 к., въ перепл. 6 р.) 6 мѣсяцевъ (ц. 3 р., съ прил. XII т. Злат. 5 р., въ перепл. 5 р. 50 к.), на 3 мѣсяца (1 р. 75 к.) и 1 мѣсяць (ц. 70 к.). На 3 и 1 мѣс. подписка принимается только безъ прил. „Златоуста“.